

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer csütörtökön és vasárnap.

Á r a :

Egész évre . . . 6 ft. — kr.

Félévre 3 ft. — kr.

Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

A szerkesztő szállása:
Szinház-utca 404. szám.

NEMLER.

Politikai, közigazgatási és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden ígtatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknél alkuszert. — Hirdetések fölvételnek a szerkesztőségénél.

Brassó, május 4.

Milyen gyönyörű hónap ez a május, az egész természet díszbe öltözött mint egy szép leány, ki menyegzőre készül. Megzendülnek a madarak, felbredett minden, öröm hanggal telik el a világ, a visszatért csalogány versenyben éneklő a valódi és füzefaotakkal szerelmi dalait; valójában pompás, még Gött János kedves kollegánk is azt írja kalendariumában „Wonne-Monat“, de ne feledjük a békák quakogását és a kigyók sziszegését se az összhanghoz, mert ezek is szükségesegek.

Ezek a kedves reptiliák is új életet nyernek, azonban őrizkedj a varangytól, mert mérges fekélylyel tölt el undok testéből, a kigyónak meg egyenesen fejére lépj, mert ha farkát érinted vissza csavarodik s halálra mar.

Az igaz, hogy a mi éghajlatunk hidegebb mint a haza legnagyobb része, azért nálunk ezen csuszó — mászó csak később fogják fújni mérgeiket, de Magyarország déli részén már szépen kifejlődtek.

Ha a görög mithologia korában — és egy tenger közelében élnek azt hinnők, hogy a kigyó fajok ezen szép példányait Neptun haragja teremte Laokon és fiai pusztulására. Hanem azért most sem fog ártani ha a Laokon család nem dugja be fülét, hanem figyel, és a veszélyt még kora idején igyekszik elhárítani.

Miletics drágalátos szép hazánkfia pompás májusi hangon fejtegetett holmi üdítő elveket a nagybecskereki gyűlésen.

A szerbek Mahomedje, a nemzetiségek és az ellenzék között solidaritást talál, nézete szerint az egyik működése a másik céljait okvetlenül elősegíti.

A nagy férfiu ez alkalommal valóban esetlen őszinte volt, mert hogy ő minket jó akaratból figyelmeztetett volna a veszélyre a mely fenyeget, azt nem tesszük fel, hanem bizonyára a düh vette el e nemes léleknek esztét.

Miletics balpárti testtel lélekkel, ő úgy szereti azt a magyar ellenzékét, hogy majd meg eszi, és ha ez nem ügyel magára, ma holnap gyomrában leszen, hol bizony megszűnik a szó-noklási kedv.

De lássuk miként korteskedik Miletics ba-

rátunk a balpárt mellett, és miért látja ő üdvösnek, hogy a nemzetiségek ahhoz csatlakozzanak?

Miletics az üdvösséget csak is Magyarországon szétmállásában és a magyar nemzet bukásában találja, és azért nyiltan így szól: két pálcza több mint egy, azért porozza a szücs is kettővel a mojos bőröket, két ország egyesülve erősebb mint egy magára. Az ellenzék meg akarja dönteni az Ausztriával való kiegyezést, nem akar tudni közösfüggő; ez nagyon okos dolog, mert akkor az osztrák alkotmányhíű pártiak nem lesznek segítségére a magyaroknak és viszont, lesz ott, és lesz itt — federatio; az osztrák szlávok felfalják a németeket, a magyarokat meg felfaljuk mi, és a muszka nagy köpenyével betakar mindent.

Ebből kiindulva, minden erőből oda kell működni, hogy az ellenzék majoritásra jusson, mert akkor nem messze leszen az ígért föld, és a manna csak úgy magától fog potyogni az égből.

Érdekes az, hogy miként mentegeti Miletics az ellenzékét saját hivei előtt.

Az, hogy a magyar ellenzék a nemzetiségek ellen gyakran élesen kikelt, az nem tesz semmit, sőt a kegyes lelkü férfiu azt, miként hajdon Teczel cselekedett, a jövőben elkövetendő ilyenmü bünök alól előre feloldozza. Ez nagyon jó, mond Miletics. Az ellenzéknek fenn kell állani, de nem csak, hanem felül is kell kerülnie, és ez csak úgy történhetik, ha a magyar ellenzékieknek az által, ha a nemzetiségek egy kissé ostorozza, — kedvében jár.

Vajjon Ghiczy az ellenzék köztisztelü ösbajnoka és sok más ellenzékü önzetlen tiszta lelkü jó hazafiak, mit mondanak a Miletics uram okoskodásához?

Ugy hisszük, utálatat fordulnak el az ilyen párthivektől, kik nemes hazafias törekvésüket ily aljas célokra, a haza és nemzetünk megromlására akarják felhasználni, — de igen helyesen cselekednének, ha más, talán magyar nevíteket is, kika nemzetiségeket egyenesen lázítják, a másik nagy magyar párt ellen, kizárnák keblükből. Mert bizony nem lesz jó vége ha hajtó vadászatot tartunk egymásra.

Gyönyörű hónap ez a május itt nálunk is, ha bár hat héttel hátrább vagyunk is mint a szerbek.

Nekünk, mind az a mit Miletics ur oly nagyon óhajt, nem igen van inyünkre. Mi erdélyi magyarok meg románok csak a szájunkat tátjuk a Miletics ur okoskodásaira, nekünk bizony csep kedvünk sincsen a szlávok hatalmába kerülni, enyhítsék egyelőre éhségüket valami egyébvel.

Brassó, 1872. máj. 4.

E sorok megjelenése nappán, május 5-kén tartják az erdélyrészi románok értekezletüket N.-Szebenben, a küszöbön álló képviselőválasztás körüli eljárás felől tanácskozáván.

Ezen értekezlet nagy befolyással lehet hazánk egyetemes biztosságára is, — de még sokkal nagyobb a román nemzetiség kifejlődésére.

Az előzményekből itélve okunk van a legszebb reményeket táplálni ezen értekezlet eredménye felől.

Április 12-kén a fogaraszöldi románok értekezletre gyűltek össze képviselőválasztás ügyében. — Ottan először is azt határozták el, 4 szavazat ellenében valamennyien, hogy a legközelebbi országgyűlésre választani fognak. Kimondták azt is egy értelműleg, hogy létező pártjaink közül a Deákparthoz fognak csatlakozni.

Ekkor állapított meg, hogy a további eljárás szabályozása és a többi nyelvrokonokkal való egyetértés végett május 5-kére nagy értekezlet hívassék N.-Szebenbe, az egész ország-részből.

Ezen értekezlet kezdeményezésének érdeme tehát a fogaraszöldi románságé. S minthogy a kezdeményezők igen határozottan állást foglaltak a pártok között, remélői lehet, hogy a szebeni értekezlet álláspontja is ugyanaz lesz.

Különben is a kiket csak ösmerünk a politikailag számba vehető román értelmiségből, — azok álláspontja a lényeges vonásokban teljesen azonos a Deákparthoz, mert az Ausztriával kötött 67-ki kiegyezést és biro-

TÁRCA.

A tavasz első ajándékairól.

Az élet első nyilvánulásait repeső örömmel lessük el a gögicslő gyermekeknél, mert ellenállhatatlan vágy vonza vissza lelkünket a bölcső dalok s gyermek mesék költői világába, hogy felesillanthassunk egy-két sugárt emlékeztetünk tükrén, aranykorunk akkori örömeinek verőfényéből. Részemről mindig az előítéletig képes vagyok következtetni amaz egyén lelki milyenségéről, ki az élet kalmár zsvájából egy perczre nem tud a kicsinyek közé elegendni, kiket pedig Krisztus is magához bocsátott, mert hisz övéké a mennyeknek országa. Fogékony, észlelő szelemmel bíró embernek mily könnyü már e „kis világtól“ a természet nagy egyeteméhez átlépni, s mennyivel inkább betöltheti lelkét e millió élet ezer meg ezer alaku életinése, mily magasztos érzület dobogtatja szivét a természet első ébredésének idején, hogy igazat adjanak ezáltal mintegy Eötvös bölcselmi mondásának: „Közelebb áll Istenéhez, ki a természettel, mint ki az emberekkel áll mindennapi érintkezésbe.“

A költők ide utasítják végső remedium gyanánt a szerelem istenétől megcsalt ifjakat, vagy a világ mérhetlen kesergetései által a világfájdalom kárkozatainak odadobott szerencsétleneket, kik valójában biztosabban odahoz sem szereshetnék meg könnyebbüléstüket, hanem uramfia egy téli rideg napon vagy a késő őszi napok ködös levegőjében, avagy épen a tavasz első időszak

szeszélyes időjárása mellett nyerhetnék-e ezek lelküknek gyógyító balszamat s mondhatnák-e tehát, hogy ők a természet szabadalmazott élvezői? Bizonyára megengedi netalán e bajok egyik vagy másikában sinlő, különben nyájos olvasóm, hogy első sorban a természetvizsgáló, azután a természetbarát, kikhez az embereknek egy nehezen classifiálható osztályát a vadászokat vagyok bátor sorozni (ne ütközzenek meg a mostani assentirung elöl elpárolgott hétfalusi polgártársaim e szó felett) s csak azután nyerhetnek szabad bemenetet ama fennebb említett pasienek, az andalgó képzelgők és ábrándozók seregével együtt, mennyiben utóbbiak vagy voltak, vagy kezdenek azzá, vagy pedig egy harmadik s általam legkevésbé óhajtott esetben, még csak ezután fognak a gondviselés mostoha gyermekei lenni. Minthogy pedig akármelyik ez „osztályok“ közül (és itt nem áll szándékomban a Háromszekeken épen javában viritó osztályvillongásokra utalnom) betévedhet az erdők, ligetek tömkelegébe, tán nem lesz érdektelen elősorolnom az erdők ama vadvirágait, melyeknek mint a mezők lilomának csak a jó isten viseli gondját és mégis üdék, kedvesek mint akármelyik terméke korunk divatos műkertészetének.

Ki látta például február végső nappain, vagy márczius elején a fejedelmi méltósággal felegyenesedő kikeleti hóvirágot (Galanthus nivalis) az ártatlanság féhéret legtöbbször már a hó és jég alól elvillogtató szíromkoronájával. Ő az erdők csoda szarvasához hasonló, melyet isten küld el az embereknek atyai indulata kijelentőjéül, ő általa hirdeti az embereknek a közelgő tavasz ajándokát, mikor még völgyeinken jég-

kéreg s a hegyek ormán komor, télies hólepel hozza lelkünket a kihalt természet látásának elfojthatlan borongásába. Amor csalóka játéka által elkésesített barátom: jöjj az erdők néma csendjébe, ha Carneval uralkodása alatt letünt talán az imádott előtt szerencse csillogod, nézd meg-e kedvesen mosolygó virágot, s vídd magaddal az okulást, hogy a mikor ép-e halál hideg lehelletét gondold magad körül: a kegyes Ég előtted is egy ilyen kedves kis teremtetést mutathat fel, ki hivatta lesz kopár kedélyedre derűt vonni.

A kikeleti hóvirág itt léte által neki bátorodva rövid időn (márczius elején) kénsárga virágaival, elébük a tavaszi kankalin (Primula vernus) is, melyet pár nap multán csaknem mindnyájunk kedvence: a nemes májfü szíronták (R. hepatica nobilis) követ. E kedves teremtetésnek méltán adá első determinálója a „nemes“ jelszót, mert nemesak nagy sokára elébük leveleinek közönségesen tudvalevő gyógyhatása, hanem ritka szépen sorakozott porhona is versenytársává teszik mindazon kék terményeknek, mikhez a szökeleány szem, ég azurja hasonlítva vannak költök és nem költök által. Ha a természetben proteccióról egyáltalán szó lehetne: én erre volnék bátor szives olvasóm figyelmét felhívni, noha a jószagu ibolya (viola odorata) közkedvességét sem találom igazolatlanok. Mindketten bozotos oldalak, tüskés mesgyék által védett helyeken húzzák meg nagy szerényen magukat, hol felkeresésük igen ritkán sok bajbe telik. Csak a két levelű csilla (Scilla bifolia) lehet még a tavasz különben nagyon változatos Florájában párjuk, mely a galanthis niv. méltóságos természet eme két növény tiszta kékjével felségesen egyesíti. Még

dalmunk integritását — Erdély uniójával egyetemben — ép úgy tiszteletben kívánják tartani, mint a Deák-párt.

A mi nemzetiségi kívánalmaikat illeti, azokban sem töreksenek semmi kiváltság vagy különlegesség után; csak is az alkotmányunk egyik alapelvül szolgáló egyenjoguságnak megfelelő igényeket támasztanak. Mi így ösmerjük az értekezlet számos tényezőjének irányzatát. Most már csak attól függ minden, hogy a hazafiság által kellőleg mérsékelt nézeteiket valódi politikai eszélylyel tudják formulálni.

Mi — ismételjük — a legszebb reményeket tápláljuk ezen értekezlet eredménye iránt.

A közgazdasági minisztérium és földművelés-ügy. (Folytatás és vége).

A gazdaság egyes ágainak emelésére is nagy horderejű intézkedések történtek. A miniszter felhívására 1868-ban az összes gazd. egyletek Pesten országos értekezletet tartottak, melyen sok kiváló reformeszmét pendített meg. Ugyancsak a miniszter felhívására a gazd. egyletek a mely megyében ilyen nem létezik, a megyei bizottmányok állandó gazd. szakbizottságokat szerveztek. 1867-ben csak 33 gazd. szakegylet létezett, jelenleg pedig 46 egylet és 5 állandó szakbizottság működik.

A gazdasági kiállítások ügye lehetőleg felkaroltott, 1870-ben 7 kiállítás tartott, melyek 4740 ft. állami segélyben részesítettek, 1871-ben a kiállítások száma 16-ot, az állami segély pedig 8478 frtot tón. A szántásversenyek szintén államilag támogattak. A gépek terjesztésére, kiváltkép az arató gépekre különös gond fordított.

A földjavítására nézve több intézkedés kezdeményeztetett. A minisztérium a Gyryne-féle vízemelő és szivatyu-gépeket a vidéki kiállításoknál bemutattatta s e célra Szolnokon külön kísérletet is rendeztetett és pedig sikerrel, mert több alföldi város már szerzett ily gépeket. A minisztérium Royen vízvezetőgép-mintáját is megszerző s bemutatta az országban, mely gép szintén pártolásra talál s különböző helyekről már hat rendeltetett meg.

A trágyakezelésről irandó szakmunkára pályázatot hirdetett ki; a drain csövészés terjesztése végett ilyen gépet hozott s azt a szepesmegyei gazd. egyletnek kiadta, hol már 1871ben 10,000 eről hat birtokos kezdett kísérleteket. Mintagazdaságok berendezését előmozdította. Végül a honosítási kísérletekre is kiváló gondot fordított s azokat pénzsegélylyel támogatta.

A hasznos növények termelésének emelése körül a kormány több fontos intézkedéseket tón. A dohány okszerű kezelési módjának megismertetésére már 1868-ban három egyént külföldre küldött; dohánykiállításokat rendezett, két magán mintadohánytelepet évi segélyben részesít;

amazoknál is kevésbé felöltő helyen szokta megvonni magát egy-egy bemohosult kő vagy szerteterpeszkedő fatörzs aljában, hogy akárhány vidéken kénytelenek a benne kínákozó tetszetős látványt nélkülözni. A háromszéki s Brassó környékének lakói évről évre figyelemmel kísérhetik a vázoltam növények életűnését, tanúi lehetnek, mint toborzák együvé a természet eme kicsiny alkotványai az Aprilissel beköszöntő virányt, s így e tekintetben is szerencsésebb az ország közepén, nevezetesen a Mezőségen élőknel, kik egy két szigoráll (veronica) u. n. tavaszi montica, réti szironták s ilyesmikkel kénytelenek „tudásul venni,“ a várva várt tavasz érkezett, s épen azért a vándor madarak megérkezettét nagyobb mohósággal is kénytelenek várni. Pedig ki felejtené el azt a verőfényt, ragyogó tavaszi napot, melyen a fakadozó fák lombjai alatt andalogva: tépdésők az általam bemutatott virágok egyik másikat, mi alatt a fészket szorgosan készítgető rigó, próba nótiát, vagy a távolról kiabáló kakuk hangos mondásait hallgatva, a hóleptől épen akkor megtisztult távol hegyek vidító tekintete, a fejünk felett tova suhogó golya sereg üdvkiáltásai között: lelkünk magasztos érzelmek szárnyán a természet bölcs alkotójának zámolyához szárnyalt s az élet kételytámasztó esélyeit feledve: egy pillanatra bár véghetetlen imádatl kellett belátniok a lét és enyészlet kapcsolatos lánccolatát s mondhatlan életkedv, bármire kész munkavágygyal tértünk otthonunkba, mindennél szőzatosabb magyarázatát vivén magából ez igénytelen kis virágok látományjából, hogy a legegreltebb munkásság is megéli érvényesülését s ha betöltjük kijelölt létükörünköt, fedezzen bármennyire a hivalgók tolakvó gögének bozottja: bizvást várhatjuk a ránk óhajtott sikert derítő tavaszt.

T e g l á s G á b o r.

népszerű dohánykezelési utasítást készítet s azt 400 példányban kiosztatta, a dohánykezelési idény alatt a dohánytermelő vidékeket vándortanító által beutaztatta. A kendertermelés virulásának azon akadályai eltávolítása végett, hogy a termelő vidékeken az áztatásra alkalmas jó víz hiányzik, a Lefebure-rendszerrel gyakorlati kísérleteket tetett. De ezen szárítási rendszer nem mutatkozott alkalmasnak, minek folytán a kormány figyelme Narbuth mérnök szárítási módjára fordult. Ezzel 1870-ben egyidejűleg a kender-kiállítással Pesten igen sikeres kísérletek tetettek, minek folytán e szárítási mód hazánkban sok helyen elfogadtatott. A len termelésre nézve népszerű utmutatást készítetett több ezer példányban terjesztett el. Rigából nagy mennyiségű lenmagot hozatott s azt szétoztatta; lenkiállításokat rendezett, illetőleg segélyezett s 1871-ben a német és belga lentermelés tanulmányozása végett egy alkalmas egyént kiküldött, ki vándortanítóvá képezi ki magát. Tervben van egy lentermelési kisebb mintagazdaság felállítása is, mely mű a tó és lenkésztő intézet fog egybekötten. A komló termelésre nézve népszerű utmutatás készítetett s két ily mun. 3000 példányban kinyomatott. A nagy-enyedi collegium minta-komlótelepét segélyben részesítette, saazi komlógyökerek hozatalára és kiosztására késznek nyilatkozott, de még eddig e gyökekre igényt tartó nem jelentkezett.

A szőlőművelés, borászat és pincekezelés régen érzett hiányainak pontos felismerése s azután javítása végett a minisztérium 1869, 1870 és 1871-ben három kiváló szak-egyénnel beutaztatta az ország bortermelő vidékeit. E szakférfiak tüzetes jelentést irtak, mely több ezer példányban kiosztatott.

A pincekezelési ismeretek terjesztésére a kolos-monostori és keszthelyi intézetekben külön mintapincék emeltek; a Hegyalján és B. Füreden kísérletekkel összekötött fölolvások tartattak; népszerű borászati vegytan írására pályadíj tüzetett ki a „Borászati füzetek“ évi 800 frttal segélyeztettek. A Pasteur-féle bormelegetéssel Terrel francia borász útján sikeres kísérletek tetettek s a Pasteur gép megvásároltatott. A minisztérium francia szőlőkapálókát és töltőekéket hozatott; a velők tett kísérletek szépen sikerültek s több ilyen vásároltatott. Végül a kloster-neuburgi rajnamelléki hirneves borásztintézetek tanulmányozására több szakegyén küldetett s a hazai bormivelő társulatok támogatásban részesítettek.

A fatenyészet, gyümölcsészet és kertészet emelésére előbb három községi faiskola tartott fön, azután e téren vándortanítók működnek és pedig sikerrel. Ily tanító eddig csak kettő van, de a nyilvánuló óhajok szerint a szám szaporitani fog. A minisztérium a törvényhatóságokhoz évenként intézni szokott buzdító fülhívása folytán 14 törvényhatóság kebelében a faiskolákra külön ügyelő bizottságok alakultak. A faiskolák fönartásának legfőbb tőnyezői a néptanítók levén, ezek közt 9000 példányban utasítást terjesztett s e célra évenként jutalmakat sat. fordított. 1871-ben 219 egyén részesült jutalomban, 150 pedig elismerő okmányban, végül 2 érdemjelt nyert.

Külön kertészeti kiállítások is tartattak 1870-két, 1871-ben 3 helyen, gr. Zichy F. fődemesi jeles kertésztében államköltségen három ifju nyert szakképzést. Pomologiai gyűjtemény fölállítása előmozdított s végül a faiskolák rendezéséről tv.-javaslat készült, mely közelebb kerül bizottsági tárgyalás alá.

Végül a minisztérium az erdészet érdekeinek emelése végett külön erdészeti törvény alkotását tette föladatává. E javaslat gondos és hosszas tárgyalások után már elkészült s a legközelebbi országgyűlés elé terjesztetik. Az e téren törtéant egyéb intézkedések körül kiemelendő, hogy a Királyhágon tuli erdők állapotát megvizsgáلتatta, az erdőirtás és legeltetés körül határozatokat hozott; föl-sőbb és alsóbb erdészeti vizsgálatok tartása iránt intézkedett. Ilyenek hat helyen tartattak s 1867. óta összesen 86 egyén nyert föl-sóbb, 43 alsóbb erdészeti képesítésről való bizonyítványt. Végül szakmunkák megjelenését mozdította elő.

A távírdaügyről ezen hivatalos jelentés szintén több érdekes adatot tartalmaz.

Ezekből a következőket emeljük ki. A magy. és erdélyországi hálózatot a minisztérium 1867-ben, a horvátországi távírdaikat 1868-ban, a határőrvidékieket 1871 elején vette át. Ez összes hálózat akkori kiterjedése vonalhosszuság szerint 119,093 mértföldet, sodrony-hosszuság szerint 2428,23 mértföldet tett, a távírda állomások száma pedig 199 volt.

A minisztérium következő három elvet vette intézkedési alapjául: a) hogy a távírdahálózat központja Budapest legyen; b) hogy a megyék székhelyei vonasanak be a hálózatba, s c) hogy a nemzetközi távírda forgalomnak lehetőleg elég tétessék. E szempontok szerint a lefolyt öt év alatt magy. és erdély területén épült 1985 sodrony mértföld és 103 állomás, vasuti vezetékeken 708 sodrony mf. és 175 állomás, horvát-tót terüle-

ten 179 sodr. mf. és 17 állomás, vasuti vezetékeken 38 mf. és 10 állomás, a határőrvidéken 51 sodr. mf. és 2 állomás.

Ennek folytán a magyar korona területének állami távírda hálózata 1871. év végén 1882,78 mértföldnyi vonal hosszára és 4642,52 mértföld sodrony hosszára; a távírda vezetékek pedig 1202,2 mértföld sodrony hosszára terjedtek ki; az állami távírda-állomások száma 321-re, a magánsürgönyök felvételére felhatalmazott vasuti állomások száma 331-re emelkedett; tehát az átvételől az állami vezetékek vonalhossza 50%-kal, sodronyhossza 91%-kal, s vasuti vezetékek sodrony hossza 138%-kal, az állami távírda állomások száma 61%-kal, a vasutiak száma 126%-kal növekedett.

Átvételkor csak 3 távírdaigazgatóság volt, Pesten, Temesvárott és Zágrábban, 818 hivatalnokkal és csak a pesti és temesvári igazgatóságnál volt a vonalak fenntartására szükséges raktár, s gépműhely nem is volt az ország területén. Ezért mindenekelőtt központi távírda osztály és számvevőség rendeztetett be a távírdaügy közvetlen vezetésére. Aztán központi raktár és gépműhely állitattott Pesten, hol a Hughes-féléken kívül valamennyi gép készítetik és javitattik. Debreczenben 1869-ben, Kolozsvárott 1870-ben N.-Kanizsán 1871-ben szerveztettek új igazgatóságok. Kassán, Brassóban, Eszéken, Zomborban és Zimonyban főállomások szerveztettek, gyűjtő és ellenőrző közegekkel.

A távírások elméleti és gyakorlati kiképzésére három havi távírda tanfolyan rendeztetett. Pesten 7-szer, Zágrábban 3-szor. Ezen tanfolyamokban 696 benszült ifju képeztetett ki távírda tiszté. 1868-ban csekélyebb forgalmu mellék állomások létesitettek melyeken nők is alkalmazhatók. 1870-ben 9 főállomáson: Pesten, Kassán, Debreczenben, Kolozsvárt, Temesvárt, Zomborban, N.-Kanizsán, Zágrábban és Eszéken férfiak és nők számára távírda mellékállomás kedvelői 2 havi tanfolyamot tartottak mely alkalommal 54 férfi és 37 nő képesitettett és nagy részben alkalmazva is lett. 1871-ben Pesten csak nők számára tartott hasonló tanfolyam, mely az ország különböző állomásain van gyakorlat végett beosztva.

A magy. távírda intézet összes ügyeinek kezelésével 1310, a központtal együtt 1382 egyén foglalkozik. 1867-ben az összes magy. és erdélyi feladott sürgönyök száma 758,443 db. volt; 1871-ben 1.527,321 db. a szaporodás több mint 100%. A beérkezett magy. és erdélyi sürgönyök száma volt 1867-ben 797,358 drb. 1871-ben 1.555,719 db; szaporodás 91 %.

A forgalom öszeredménye 1871 végén következő volt: Feladott a Szent István korona területén a monarchiába szóló sürgöny 1.790,005 darab; külföldre szóló 81,993 darab, beérkezett a monarchiából 1.788,181 darab; a külföldről 75,883 db; közzvittetett 1.757,432 db; összes forgalom 5.493,494 db sürgöny.

A távírda-bevétel nem tartott lépést a forgalom növekedésével, mivel a sürgönydíj 1870-ik évben tetemesen leszállitattott. 1867-ben a bevétel 88 százalékkal növekedett, a távírda-intézet az állam segélyét 218,687 frttal vette igénybe. Új állomásokra pedig 4 év alatt 1,203,500 frt. adatott ki.

A nemzetközi távírdaügy terén történt mozgalomban már 1868 óta részt vett Magyarország s az ekkor Bécsben tartott távírda kongressuson önállolag volt képviselve. Az ugyanazon év őszén Baden-Badenben tartott értekezleten hazánk szintén képviselve volt. Az ezen értekezleten kötött szerződések értelmében a nemzetközi indo európai forgalom könnyítésére Magyarországon keresztül két ut állapitattott meg. Francia, Olasz, Orosz, helvécziai, később a szerb és román távírda igazgatóságokkal történtek czélszerű megállapodások. Végre mult őszén az indo-európai levelezés szabályozása végett egy rendkívüli s Rómában a rendes távírda értekezlet megtartván, Magyarország ezek mindenikén külön képviselője által vett részt, az itt történt megállapodások lényeges befolyással vannak távírdaügyünk fejlődésére.

Képviselő választási mozgalmak.

Székelly-Udvarhelytt dr. Jenei Viktor kormánypárti s Kassay Ignác ellenzéki lépnek fel.

Kézdi-Vásárhelytt Papp Lajos ellenzéki.

Csik-Szeredán fellép Geczö János jobboldali és b. Szentkereszty Zsigmond ellenzéki. Illyefalván Gáál István jobboldali.

Kolozsmegeyében Zeyk Károly államtitkár jobboldali.

Belső-Szolnokban: Torma Károly és Földváry János jobboldali és báró Bánffy Dezsö és Simó Lajos ellenzéki.

Tordamegyében b. Kemény Kálmán vagy Matskásy Ferencz jobboldali ellen Tisza László, Szentkirályi Gábor ellenzékiek.

Maroszáoken: Botos Kálmán, Jenei József jobb-
oldaliak és Berezky Sándor, Pataky Miklós baloldaliak.
Csikszéken Mikó Bálint, Antalfy Károly jobb-
oldali és Becze János ellenzéki.

Román lapszemle.

Az „Albina“ egy „a passivitas kérdésében“ föliratu
cikkekben a passivitas fogalma ekkép értelmeztetik:

„A passivitas: erkölcsi forradalom, — erkölcsi had-
izenet a törvényhozó és végrehajtó hatalom- és állam-
rendszer ellen.

A passivisták azt mondják a hatalomnak: „Nem
ismerjük el jogokat, — nem ismerjük el törvényeiket s
intézkedéseiket, — azoknak csak kényszerüségéből vet-
jük alá magunkat, — és csak szükségből azon időre,
míg a ti fizikai hatalmatok fölül leend, de bárhol és
mihelyt a mi fizikai erőnk nagyobb leend-legott megtá-
madjuk s szétromboljuk törvényeitek s intézkedéseitek
s titeket az uralkodástól megfosztunk.

Miután pedig a kormány pártolja a passivitást,
ellenben remeg egy valódi aktivitástól, másfelől meg-
győződve az „Alb.“ hogy az eddig gyakorlott passivi-
tás által többé már senkinek sem inpomálhatnak —
fölvívja (az értelmiséget) hogy egy valódi aktivitás te-
rére lépjen — a nemzeti solidaritás által törvén meg
az elnyomók hatalmát.

„Telegraph. Rom.“ 31 sz. Azon kérdésre: jobb
vagy baloldali képviselőt válaszanak? — a két pártot
jellemzi s fő törekvésükre nézve csak formai különbsé-
get lát annak meghatározásában: mikép kelljen a dua-
lismust fenntartani? Az erdélyi románok közt tehát nem
létez deákista, vagy tisztaista, — csupán aktivista és
passivista. E tekintetben azt hiszi: eléggé megtisztult
a tér, — s a románok nem fogják várni, míg a sült
galamb szájukba repül, hanem választani fognak becsü-
letes és értelmes román képviselőket.

Politikai szemle.

Károly román fejedelem közelebről Bazi-
ásról incognito Pestre érkezett s azonnal tovább utá-
zott Berlin felé. Miután a fejedelem csak az imént je-
lenté ki miniszteriumának, hogy helyt fog állani, e pil-
lanatban nem tudjuk, hogy ez utazás menekülést je-
lent-e, vagy nem? Ha menekülést, ezen esetben a hely-
zet Romániában igen élére állított lehet s a zsidóüldö-
zések, melyeknek Ruménia újabb szomorú színhelye,
ismételten ez országocská éretlensége mellett bizonyítan-
ak. Ez üldözésekről újabb következő hírek érkeztek:

„Néhány nap óta egész Ruménia izr. lakosságá-
ban izgatottság, félelem és ijedség uralkodik. Buzeo-
ban az esküdtsek hat izraelitát templomrablás miatt öt,
illetőleg három évi súlyos fogságra ítélt, noha a vizs-
gálat kiderítette, hogy a hat elítélt közül csak egy vett
részt a bűnben. Maga Borsch, a vizsgálatlalt megbízott
főállamügyész kijelentette: hogy a hat zsidó ellen —
egynek kivételével — mindennemű tényálladék hiányá-
ban a vádat elejti, s hogy szégyelli, miszerint a ható-
ságok öt ártatlan embert annyi ideig fogságban tartani
merészelték.

Az esküdtsek mégis elítélte őket, nem azért,
mert bűnösök, hanem mert zsidók. Ugyanez elv — vagy
inkább elvhiány alapján Buzeóban felmentett az esküdt-
sék 29 vádlottat, kik az utolsó zsidóüldözések alkalmá-
val loptak, raboltak és fosztogattak, mert hiszen e
büntényeket csak zsidókon követték el. A hatalomnak
Bukurestben székelő consulai a rumén kormányhoz kö-
zös jegyzéket küldöttek át, melyben azt az ily nyomor-
ult igazságszolgáltatás következményeire figyelmeztet-
tik, s reá háritják a felelősséget.“

A rumániai eseményekről újabb hírek eddig nem
érkeztek s nagyon természetes, hogy Károly fejedelem
elutazásának természetét sem tudjuk még most bizto-
san meghatározni. Az elutazás megtörténtét újabb híre-
ink is megerősítik; különben annak hitelessége felől az
első pillanatban sem voltunk kétségben. De hogy az
elutazásra a legújabb események szolgáltatatták-e az okot,
— azt még nem állíthatjuk biztosan.

A spanyol carlista fölkelés a spanyol kormány
bulletinjai daczára, napról-napra növekvőben van, mind
a mellett sikerült azt localisálni, s Navarra, Guipuzcoa
és Biscaja tartományokban öszpontosítani. A többi tar-
omány mind nyugodt. A fölkelőknek egy fontos pont
sincs kezükben, és mostanig a hegyekben huzódnak
meg. Eddig nem volt valami jelentékeny öszcecsapás.
Serrano a felkelés színhelyére küldetett, hogy a had-
műveletet a carlisták ellen, mielőtt azok még csopor-
tosulhatnak, siettesse.

Franciaországban a köztársasági lapok, kü-
lönösen a „Siecle“ és „Republique Française“ hymnu-

sokat zengedeznek a fölött, hogy a jobboldal kénytele-
nitve látja magát Duval interpellatiója alkalmából ki-
mondani a „feloizatás“ szót. Azt hiszik, hogy e szó
állandó fog maradni a közvéleményben és egész Fran-
ciaországot át fogja járni.

A kormány nem is vonta kétségbe hogy a feloiz-
latás mellett propagandát szabad csinálni. Minden jól
megy, mondják. A kamara feloizlatása oly eventualitás
melyre már is készülnek.

A németeket két esemény foglalkoztatja jelen-
leg, a követség betöltése a pápa mellett Hohenlohe bi-
bornok által, ki nagyköveti rangra emeltetett és a né-
met kormány intervenciója a romániai zsidók érdeké-
ben. —

Hohenlohe bibornok a korábbi bajor miniszterel-
nök, valamint az ausztriai császár főudvarmesterének,
Hohenlohe Konstantin hercegnek fivére. E kineve-
zést udvariassági ténynek tekintik; politikai jelentő-
sége nincs, mondják némely lapok. Mi azon nézet-
ben vagyunk, hogy e kinevezés lényegesen fogja vál-
toztatni a kormány eljárását a püspökkel szemben.

A mi a diplomaii intervenciót illeti Bukurestben
a zsidók érdekében, az ügy a valódi román módon vég-
ződött, a mennyiben a bukuresti esküdtsek fölmentette
a vádlottakat, kik a zsidókat bántalmazták.

V e g y e s.

(A brassóvidéki népnevelési egylet) f. évi május
10-én délelőtti 10 órakor Brassóban a magyar kaszinó
nagy termében tartandó félévi közgyűlésébe tisztelettel
meghívattak annak t. cz. tagjai.

(A Kronstädter Zeitung) felhív bennünket, hogy áll-
junk elő képviselőjelöltekkel, mert ő büszkén meri
kimondani, hogy az ök jelöltjük Wächter Frigyes és
Trauschenfels Emil. Kivánalmának tehát eleget teszünk.
Azon esetre, ha netán a magyarok és románok között
nem akadna jelölt: „kétely nélkül“ mondjuk ki, hogy
Gött János és Schiel urakat fogjuk felszólítani . . . ad-
dig is üdvözöljük!!!

(A jobboldal ellenségei.) Egy háromszéki baloldali
midőn a képviselőjelölés megtörtént, mélyen meggya-
lázva érezte pártját, hogy Háromszéken van olyan me-
részt politikusi, ki a jobboldal részére fölmer lépni je-
lölt gyanánt. E miatt mélyen megsértve érezvén magát,
boszujának kifejezést kívánt adni. Töprekedett, hogy
kin, vagy min hajtsa végre boszuját; végre megtalálta.
Fölfedezte, hogy szekereinek négy kereke közül kettő
jobb-kettő balfélől van. Két jobboldali állott — két kerék
képében — boszuját előtt. Indulatjának ellen állni nem tu-
dott: a két kerék összevagdalta. Ezzel nem érte be.
Lovai közül is az egyik jobbfelől állott, azon is boszút
kívánt állani, de ezt jó szerencséjére megakadályozták.

Ezen nagy politikusi eszének balkerekei aligha
össze nem voltak rontva, mielőtt ő szekereinek kerekeit
összevagdalta volna.

(Móricz Sándornak) honvéd ezredesé történt kine-
vezése általános örömet keltett városunkban.

(Necrolog.) Zabolai gróf Mikes Benedek maga és
fia Miklós, neje báró Bornemissza Janka ezek-
nek gyermekei: Janka és Zsigmond, — továbbá le-
ánya Mikes Etelka férjzett báró Bornemissza
Károlyné és férje báró Bornemissza Károly,
ezeknek gyerekei: Károly, Elemér és Eszther;
neje Moser Zsófia és ettől származott gyermekek:
Erzsébet, Zsófia, Arnim, Emma és Ilona ne-
vőkben fájdalomtól dult szívvel tudatja forrón szeret-
ett édes anyjának, a gondos nagyanyának és tisztelt
anyósnak:

özvegy zabolai gróf Mikes Istvánné, szül. lengyelfalvi
báró Orbán Klárának

folyó hó 4-ikén d. e. 9 órakor életének 83-ik évében a
halotti szentségek felvétele után agykorság következté-
ben történt gyászos kimúltát.

Béke poraira!

A boldogult tetemei folyó hó 5-ikén d. u. 5 ó-
rkor saját kívánalma szerint — Bolgárszegben levő sa-
ját lakásán fognak beszenteltetni és onnan a zabolai
családi sirboltba szállítani.

Az engesztelő áldozat f. hó 29-ikén, szerdán d.
e. 10 órakor fog a mindenek Urának bemutatatni,
melyre minden rokonok és barátok szomoruan meghi-
vatnak.

(A házasság élet befolyása az élettartamra.) Az ismert
közmondás, hogy „megházasodni jó, de meg nem háza-
sodni jobb“ úgy látszik nem minden irányban tarthatja
fenn magát. Statistikaai adatok mutatják, hogy a nőtlen
ember rendszeren hosszabb életü mint a nő, és nincs
annyi betegségnek, kellemetlenségnek kitéve mint az
utóbbi. Bertilion, franciaország, Holland és Belgiumról

vett adatokból kiszámította, hogy 1000 nő ember kö-
zül 25—30 éves korban 6, nőtlen közül 10, özvegy kö-
zül 22; 30—35 éves korban nő 7, nőtlen 11, özvegy
19 hal el rendszerént, és ez arányban nő a halandóság
a későbbi években is. Általában a házasság embere közt
sokkal kisebb, mint a nőtlenek és özvegyek közt. A
kora-házasság ártalmas. 1000 közül, ki 20 éves kora
előtt házassodott, rendszeren 50 a halandóság. Ugyanez
áll azokra nézve is, kik 65—70 éves korukban nőstül-
nek. Nőknél a kora férjhez menetel nem annyira árt.
100 férjes nő közül 30—35 éves korban rendszeren 9,
leányok közül 11 halt meg. 20 éves kor előtt férjhez
ment nőknél 12, később férjzettelnél 7 a halandóság
Ezekhez még megjegyzi Bertilion, hogy az öngyilkosok,
elvetemedettek, elmezavarodottak számához a nagyobb
részt a nőtlenek szolgáltatják, és csak a kisebb számot
a házasságban élők.

(Egy elsüllyedt város.) Mindanar szigeten (a Philip-
pineknél Suzou után legnagyobbján) Costa-Cato város
földrengés következtében eltűnt. Mult évi decz. 8-ikán
este 6 órakor Costa-Cato még szép virágzó város volt,
és 20 percz mulva már csak romok jelölték helyét. Egy
rövid tartamu, de rendkívül heves földrengés, minöket
eddig még a Philippineknél sem ismertek, néhány percz
alatt mindent elpusztított, a mi évek hosszú során létre
jött. A pusztulást megelőző földalatti moraj, az öszse-
omló templomok és a házak százainak ropegása, az
emelkedő tenger hullámaiként nyíló föld iszonyu roba-
ja, és azon szomorú bizonyosság, hogy a menekülés le-
hetetlen, mert a város deltán épült, leirhatlan réműlet-
tel tölté el a lakókat. A szabad mező, a fák voltak
e szerencsétlenek első menhelyei. Kevés idő mulva
iszonyu zápor kezdett esni, erős villámcsapások kísé-
rében. Az éj nagy aggodalom között mult el. Éjfél
felé végre elállott az eső, s az egész lakosság elment a
romokhoz. Másnap ismétlődtek a földrengések. Ily kö-
rűlmények között legjobbnak tartották, a lakósságot az
által megmenteni, hogy hajóra szállították. A szaka-
datlan rengések miatt attól tartanak, hogy a földalatti
gázok csak az ottani számos tüzhányók egyikén át fog-
nak utat törhetnek maguknak.

(Honvédség.) Miután tapasztaltott, hogy a fegy-
vergyakorlatokra behívott honvédek közül sokan a be-
hívás daczára nem jelennek meg, a gyakorlatokon a ke-
rületi és zászlóalj parancsnokok utasítást kaptak, hogy
fegyvergyakorlatok után azoknak a névjegyzékét küld-
jék be a honvédelmi miniszteriumhoz, kik a gyakorla-
tokon meg nem jelentek; s ha azután ezek okmányi-
lag nem adják elmaradásuk elégséges okát, szökevé-
nyeknek fognak tekinteni és büntetésül utólagosan min-
den esetre hosszabb ideig tartó tényleges szolgálatra
behivatni.

(A Vezuv kitöréséről) napról napra aggasztóbb hi-
rek érkeznek. Az olasz miniszterelnök az olasz kamara
april 27. ülésében egy interpellatió folytán hivatalos je-
lentésében így szölt a kitörésről: „Két helyiség: San
Sebastiano és Massa di Somma, a kiömlő lava által
majd teljesen elpusztított; a lakósságnak azonban si-
került megmenekülni. Az áldozatok száma sokkal ke-
vesebb, mint híre volt. — Összesen csak tizen-
két egyén halt, s ugyanannyi sebesült meg. A láva-
tömegek most már Punticellire, Uercolla, San Biorgira
s Porticire is omlanak, minek következtében a neve-
zett helyek lakóssága azokból elvonult. A lava még
Torre del Greco és Résinat is pusztítja. Ezen hely-
ségek lakosságáról gondoskodva van. A lava ömlése,
mely a napokban óránként még egy kilométernyi gyo-
rassággal történt, már meglassult. A detonációk még egyre
tartanak, de földrengés nem érezhető. A király a mi-
niszterek s a nápolyi városi hatóság jelentékeny öszse-
geket bocsátottak a nápolyi prefectus rendelkezésére.“
A távirati jelentéseket pedig a következőkben foglaljuk
össze: Róma, apr. 27. Porticit fenyegetett lava-özönök
majdnem egészen kialudtak. A kitörés csökkenőben van,
csak Porticall van még veszélyeztetve. — Nápoly, april
27. A lava Torre del Grecco keleti részét elborította.
A lava özönlése jelenleg a többi veszélyeztetett helysé-
gekben apadni kezd. — Nápoly, apr. 28. reggel, Hamu-
eső esik, az ég sötét. Már messziről hallatszik a Ve-
zuv szakadatlan moraja. — Nápoly, A király tegnap
este San Sebastianóba ment; a hamu hullása megszűnt.
— Róma, apr. 28. A tegnap este kiadott nápolyi la-
pok szomorú részleteket közölnek a Vezuv kitöréséről.
Az áldozatok számát lehetetlen megállapítani. A ható-
ságok mind a helyszínén vannak. Csapatok, hadihajó-
kat rendőrségi közegek segítenek és fentartják a ren-
det. A lavaözön többször változtatta meg irányát. Teg-
nap a füst miatt Nápolyból nem lehetett a Vezuvot
látni. — Több hiányzó egyén sorsa még ismeretlen.
Scafati és Salernoig forró salakeső hullott alá. Scafati-
ban a katonaság parancsot kapott a löpőkészletet a

tengerbe sülyeszteni, hogy a löportorony megmentessék. Állítják, hogy San Sebastião-ban a láva helyenkint 6 meter magasságot ért el. A hatóságok és magánosok ropant tevékenységet fejtenek ki, hogy az áldozatoknak segítséget vihessenek.

(A vallási rajongás) borzasztó példájáról olvasunk külföldi lapokban. Boothbay városban egy anya meggyilkolta saját gyermekét, azután egy keresztre feküdt s oda szegezte egyik kezét és lábait, hogy ezáltal a világot üdvözítse. Ábrahám áldozatának elbeszélése zavarta meg a szerencsétlen asszony elméjét s ő utánozni akarta a patriarchát.

(Az országgyűlés) — mint a „P. N.“ értesül — szeptember elejére hivatik össze.

(Az elsassi nők a politikában.) Elsassban legujabban a nők emelkednek a német és francia párt népszerűségének emelésére. A francia érzelmű hölgyek ugyanis közmegegyezés folytán csak oly színeket viselnek, melyek a francia trikolorban (vörös fehér kék) befoglalhatók, míg a német érzelműek a (vörös fehér fekete) színekkel demonstrálnak Vilmos császár és Bismarck mellett. E szövetkezések folytán annyi és oly sokféle érdekes színcsoportosítás látható a ruházatokon (a kalaptól egész a cipőig,) hogy olykor, ha Elsass derék hölgyei ünnepi öltözeteikben sétá-körutakra indulnak, azt gondolná valamely laikus idegen, hogy a francia és német trikolorok lábasodtak meg. Egy levelező tudósítása szerint a francziák nagyon nagy tululiban vannak.

(A török szultán) részéről küldöttség érkezett Temesvárra, mely ott a szultán nevében üdvözlendi királyt s ő felségét. A küldöttség a dunai vilajet főhelytartója,

Achmed Razim basa, Mechmed basa ellentengernagy, Halilbey követségi titkár s a „külföldi levelezési osztály“ főnöke, Ernest affendiból áll. E küldöttséghez a török hadsereg részéről be van osztva: két ezredes, két őrnagy és két kapitány. A küldöttség a „hét választó fejedelemhez“ címzett vendéglőbe szállt. A román és szerb fejedelem részéről is küldöttséget várnak Temesvárra s ő felsége a király üdvözlésére.

(Uj cigaretta-faj.) E hónaptól kezdve új faj cigarettát fog a kincstár kereskedésbe bocsátani. Virginiai és kentucky-i dohánynyal lesznek töltve, és a darab ára 1 kr. lesz. Különösen erős dohányzókra lesz számítva.

(A m. k. külügyminiszter) az 1871. 31. t. cz. 24. §-ában nyert felhatalmazás alapján, a törvényhozás utólagos jóváhagyásának fenntartása mellett a b. hunyadi, erzsébethvárosi, dicső-szent-mártoni, szász-régeni és szász-sebesi kir. járásbírókat saját járásukra és pedig a később közzeendő naptól kezdve telekkönyvi hatóság-gal ruházta fel.

(Hugó Victor) kihallgatáson volt Thiersnél, hogy Rochefort büntetésének enyhítését kérje. Midőn a köztársaság elnökéhez belépett, ez a következő szavakkal fogadta: „Oly ember mint ön, Hugó ur, lép közbe oly emberért, mint Rochefort?“ — „Elnök ur — válaszolá Hugó, — igaz az, miszerint kevésben mult, hogy a commune Versailles hatalmába nem kerítette?“ — „Igen“ — „Ha a commune lett volna győztes, a mindenható Rochefortnál Thiersért tettem volna meg azt a lépést melyet most Rochefortért a köztársaság elnökénél teszek.“ — Hogy Hugó kérelmének semmi eredménye nem lett, tudva van.

Magyar színház Brassóban.

Csütörtökön — „A csapodár“ vigjáték Sardou Viktortól adatott. Mártonné benső hévvel, tiszta felfogással adta Camilla-t; kedves humorával gyönyörködteté a kevés számú közönséget. Toldy jelenetei általán sikerültek mondhatók. E szerepkör- ugy tetszik nekünk — sikerültebb alkotásai közé tartozik. Hamvayné Constance-t játszta, s habár egyéniségével az nem egészen megegyező, mégis voltak sikerült jelenetei. Jáni híven, egész természetességgel adta az együgyű házi barátot.

Az általános gyengeség, t. i. szerep nem tudás ismét elérte a szereplőket, mi a sikerből igen sokat von el.

Szombaton május 11-ikén „Tóth Jenő“ jutalmán „Pünkösdi királynő“, operette adatik.

Becsi tőzsde és pénzek Brassóban május 3.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes entries like 'Oszt. nemzeti adósság ezüstben', '1860-ki sorsj. kölesön 100 frt.', 'Nemzeti bank részvény', etc.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Orban Ferenc.

Brassai áru-tőzsde május 3.

Large market table with multiple columns listing various goods like 'Buza, tiszta 64 kupás köble', 'Rozs erdélyi', 'Turó ó vedre', 'Brassai készítmények', 'Csergék', 'Kalapok', 'Kásák', 'Lisztek', 'Nyersbőrök', 'Babavári fehér', etc.

Kiadó-ház. A vártusában 259-ik szám alatt egy három lakosztályos bíró esimos és jó berendezéssel bíró ház, hozzátartozó tágas istálló és szekérszinnel, ugy szintén egy terjedelmes kerttel-együtt, f. évi Sz. Mihálynapjától kezdve egy vagy több évre hasznombérbe kiadó.

HIRDETÉMÉNY. Az itten üresedésbe jött második vásárbíró állomás betöltésére, melyely a városi pénztárból 210 frt. o. é. évi fizetés, és a vásáradó évi jövedelmének egy része össze van kötve, 1872. Május 14-re pályázatot hirdetnek.

Victoria bizt. társaság Kolozsvárt. Jelentés és felhívás. Van szerencsénk a t. gazda közönség tudomására hozni, hogy f. évi jég díj-szabályzatunkat kibocsátók s az idei jég-üzletet megnyitottuk.

A „Victoria“ előnye mint olcsó díjak, kérészetén azonnali intézkedés és fizetés; a kárbecselési költségek egészen a társaság által hordozása; a biztosításoknak vállalása megtehető; az egyedül a „Victoria“ által gyakorolt társaság és közönségi biztosítás; a jég-üzletnek a tüzzel annyiban össze kapcsolása, a mennyiben együttesen földalati új tüz-biztosítások díj leengedésben részesülhetnek sőt, az erdélyi közönség előtt országzerte ismeretesek, s bővebb ajánlást nem igényelnek. Azért itt csak annyit legyen különösen kiemelve, hogy az idei jég biztosítási díjak daczára a tavalyi tömeges és országos jégveréseknek, lejjebb szállítottak, hogy a megállapított díjak 10% a leengedtetik, és hogy a „Victoria“ az, mely évek óta már Erdélyben a legtöbb jég kárt fizeti s nevezetesen tavaly többet fizetett, mint az Erdélyben működő kilencen biztosító társaság összesen.